

Врз основа на член 7 став 4 од Законот за музеите („Службен весник на Република Македонија” бр. 66/04), министерот за култура донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА СТАНДАРДИТЕ ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА ВИДОВИТЕ НА МУЗЕИТЕ, ЗА НИВНАТА РАБОТА, ЗА СМЕСТУВАЊЕ И ЧУВАЊЕ НА МУЗЕЈСКИТЕ ПРЕДМЕТИ И МУЗЕЈСКАТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

I. ОПШТА ОДРЕДБА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат стандардите за одредување на видовите на музеите, за нивната работа, за сместување и чување на музејските предмети и музејската документација.

II. СТАНДАРДИ ЗА МУЗЕИТЕ

Матичен музеј

Член 2

(1) Матичниот музеј треба да има најмалку три музејски збирки прогласени за културно наследство од особено значење согласно Законот за заштита на културното наследство.

(2) Ако матичниот музеј, како основен музејски фонд има палеонтолошки, геолошки, зоолошки и ботанички примероци треба да има најмалку три музејски збирки со статус на природно наследство согласно Законот за заштита на природата.

(3) Матичниот музеј треба да има потребен стручен кадар и тоа:

- најмалку по три кустоси за секоја застапена област на музеолошко работење, а вкупниот број зависи од музејскиот фонд со кој располага музејот, од степенот на обработеноста на музејските фондови, од сложеноста на задачите;
- најмалку по три конзерватори за секоја застапена област на музејско работење;
- најмалку по три документатори.

Член 3

(1) Просторот на матичниот музеј треба да е соодветен на условите за вршење на истражување, средување, стручно и научно обработување и проучување, чување, заштита и презентирање на музејските предмети.

(2) Матичниот музеј треба да има простор за вршење на музејската дејност и тоа:

- Најмалку 30 м² простор за депо (приемно депо за прва заштита на предметот, главни депоа за одделни видови предмети и трезор за најважни предмети);
- Најмалку 20 м² простор за конзерваторско-препараторски лаборатории;
- Најмалку 200 м² вкупен изложбен простор; и
- Соодветен простор за едукација, за документација, простор за администрација, за пристап во музејот и санитарии.

(3) Просторот на матичниот музеј треба да биде оспособен за непречен пристап на лица со посебни потреби.

Член 4

(1) Просториите на матичниот музеј се опремени со уреди кои обезбедуваат соодветни микроклиматски услови (во однос на температурата, влажноста и осветлувањето), алармни уреди за заштита од пожар и кражба, како и уреди за техничко запречување.

(2) За депоата и изложбените простории, матичниот музеј треба да има соодветна опрема со која се обезбедуваат микроклиматски услови: температура од 18 оС до 20 оС; влажност од 50% до 60 %; светлина до 60 лукса.

(3) Депоата на матичниот музеј се опремуваат со опрема за сместување на музејските предмети, соодветна на видот на музејските предмети со кои располага музејот.

(4) Изложбениот простор на матичниот музеј треба да е опремен со опрема како витрини, постаменти, паноа и друга опрема, соодветна за видот на музејските предмети со кои располага музејот.

(5) Матичниот музеј треба да има физичко обезбедување на просторот на музејот (чуварски служби).

Општ национален музеј

Член 5

(1) Општиот национален музеј треба да има најмалку две музејски збирки прогласени за културно наследство од особено значење согласно Законот за заштита на културното наследство.

(2) Ако музејот од став 1 на овој член како основен музејски фонд има палеонтолошки, геолошки, зоолошки и ботанички примероци треба да има најмалку две музејски збирки со статус на природно наследство согласно Законот за заштита на природата.

(3) Музејот од став 1 на овој член треба да има потребен стручен кадар и тоа:

- најмалку по два кустоси за секоја застапена област на музеолошко проучување чиј вкупен број зависи од музејскиот фонд со кој располага музејот, од степенот на обработеноста на музејските фондови и од сложеноста на задачите;

- најмалку по два конзерватори за секоја застапена област на музејско работење;

- најмалку два документатори.

(4) Одредбите за просторот од член 3 на овој правилник соодветно се применуваат на просторот на општиот национален музеј.

(5) Одредбите за опремата од член 4 на овој правилник соодветно се применуваат на опремата на општиот национален музеј.

Специјализиран национален музеј

Член 6

(1) Специјализираниот национален музеј треба да има најмалку една музејска збирка прогласена за културно наследство од особено значење согласно Законот за заштита на културното наследство.

(2) Ако музејот од став 1 на овој член, како основен музејски фонд има палеонтолошки, геолошки, зоолошки и ботанички примероци треба да има најмалку една музејска збирка со статус на природно наследство согласно Законот за заштита на природата.

(3) Музејот од став 1 на овој член треба да има потребен стручен кадар и тоа:

- најмалку еден кустос;

- најмалку еден конзерватор;

- најмалку еден документатор.

(4) Одредбите за просторот од член 3 на овој правилник соодветно се применуваат на просторот на специјализираниот национален музеј.

(5) Одредбите за опремата од член 4 на овој правилник соодветно се применуваат на опремата на специјализираниот национален музеј.

Општ локален музеј

Член 7

(1) Општиот локален музеј треба да има најмалку две музејски збирки прогласени за значајно културно наследство согласно со Законот за заштита на културното наследство.

(2) Музејот од став 1 на овој член треба да има потребен стручен кадар:

- најмалку еден кустос;
- најмалку еден конзерватор и
- најмалку еден документатор.

(3) Музејот од став 1 на овој член треба да има вкупен простор од најмалку 200 м².

(4) Одредбите за просторот од член 3 став 1 и 3 на овој правилник соодветно се применуваат на просторот на општиот локален музеј.

(5) Одредбите за опремата утврдени во член 4 на овој правилник соодветно се применуваат опремата на општиот локален музеј.

Специјализиран локален музеј

Член 8

(1) Специјализираниот локален музеј треба да има најмалку една музејска збирка прогласена за значајно културно наследство согласно Законот за заштита на културното наследство.

(2) Музејот од став 1 на овој член треба да има потребен стручен кадар и тоа:

- најмалку еден кустос;
- најмалку еден конзерватор;
- најмалку еден документатор.

(3) Музејот од став 1 на овој член треба да има вкупен простор од најмалку 100 м².

(4) Одредбите за просторот од член 3 став 1 и 3 на овој правилник соодветно се применуваат на просторот на специјализираниот локален музеј.

(5) Одредбите за опремата од член 4 на овој правилник соодветно се применуваат на опремата на специјализираниот локален музеј.

Приватен музеј

Член 9

(1) Приватниот музеј треба да има музејски предмети или музејски материјал систематизиран во музејска збирка.

(2) Приватниот музеј треба да има вработено најмалку еден кустос.

(3) Одредбите за просторот и опремата од член 3 и 4 на овој правилник може да се применат на просторот и опремата на приватниот музеј.

III. СТАНДАРДИ ЗА МУЗЕЈСКИТЕ ЗБИРКИ, САМОСТОЈНИТЕ МУЗЕЈСКИ ЗБИРКИ, ГАЛЕРИИТЕ И САМОСТОЈНИТЕ ГАЛЕРИСКИ ЗБИРКИ

Член 10

(1) Музејските збирки во смисла на овој правилник се посебни организациони единици во кои се врши музејска дејност со различни видови на музејски предмети или само со одреден вид на музејски предмети.

(2) Самостојните музејски збирки во смисла на овој правилник се организациони единици во состав на друго правно лице во кои се врши музејска дејност со различни видови на музејски предмети или само со одреден вид на музејски предмети.

(3) Галериите во смисла на овој правилник се организациони единици во кои се врши музејска дејност со уметнички предмети.

(4) Самостојните галериски збирки во смисла на овој правилник се организациони единици во состав на друго правно лице во кои се врши музејска дејност со уметнички предмети.

Национални музејски збирки, самостојни музејски збирки, галерии и самостојни галериски збирки (општи и специјализирани)

Член 11

(1) Националната музејска збирка, самостојната музејска збирка, галеријата и самостојната галериска збирка треба да имаат најмалку една музејска збирка прогласена за културно наследство од особено значење согласно Законот за заштита на културното наследство.

(2) Субјектите од став 1 на овој член треба да имаат вработено најмалку еден кустос и еден конзерватор .

(3) По исклучок, доколку субјектите од став 1 на овој член, не можат во редовен работен однос да вработат конзерватор, можат работно да ангажираат конзерватор по друг основ.

(4) Субјектите од став 1 на овој член треба да имаат вкупен простор од минимум 50 м².

(5) Одредбите за просторот од член 3 став 1 и 3 на овој правилник соодветно се применуваат на просторот на субјектите од став 1 на овој член.

(6) Одредбите за опремата од член 4 на овој правилник соодветно се применуваат на опремата на субјектите од став 1 на овој член.

Локални музејски збирки, самостојни музејски збирки, галерии и самостојни галериски збирки (општи и специјализирани)

Член 12

(1) Одредбите за стандардите од член 8 став 1 на овој правилник соодветно се применуваат за стандардите на локалните музејски збирки, самостојните музејски збирки, галериите и самостојните галериски збирки.

(2) Субјектите од став 1 на овој член треба да имаат вработено најмалку еден кустос и еден конзерватор .

(3) По исклучок, доколку субјектите од став 1 на овој член, не можат во редовен работен однос да вработат конзерватор, можат работно да ангажираат конзерватор по друг основ.

(4) Субјектите од став 1 на овој член треба да поседуваат вкупен простор од минимум 50 м².

(5) Одредбите за просторот од член 3 став 1 и 3 на овој правилник соодветно се применуваат на просторот на субјектите од став 1 на овој член.

(6) Одредбите за опремата од член 4 на овој правилник соодветно се применуваат на опремата на субјектите од став 1 на овој член.

Локални самостојни музејски збирки и самостојни галериски збирки со статус на национални збирки

Член 13

(1) Самостојните музејски збирки и самостојните галериски збирки во состав на локалните музеи може да добијат статус на национални збирки, доколку со одлука од надлежниот државен орган збирката што ја поседуваат е прогласена за културно наследство од особено значење согласно Законот за заштита на културното наследство.

(2) За субјектите од став 1 на овој член се воспоставува посебен режим на заштита, проучување и презентација во рамките на локалниот музеј.

(3) Субјектите од став 1 на овој член треба да имаат вработено најмалку еден кустос и еден конзерватор .

(4) По исклучок, доколку субјектите од став 1 на овој член, не можат во редовен работен однос да вработат конзерватор, можат работно да ангажираат конзерватор по друг основ.

(5) Субјектите од став 1 на овој член, треба да имаат вкупен простор од минимум 50 м².

(6) Одредбите за просторот од член 3 став 1 и 3 на овој правилник соодветно се применуваат на просторот на субјектите од став 1 на овој член.

(7) Одредбите за просторот од член 4 на овој правилник соодветно се применуваат на опремата на субјектите на од став 1 на овој член.

IV. ЧУВАЊЕ НА МУЗЕЈСКИТЕ ПРЕДМЕТИ И МУЗЕЈСКАТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Член 14

Музејската документација, по правило се чува во суви приземни простории, во соодветни микроклиматски, безбедносни и технички услови и во соодветна техничка опрема за чување.

V. РАБОТА НА МУЗЕИТЕ

Член 15

(1) Музеите музејските предмети од своите фондови ги прават достапни за јавноста, преку организирање на постојани и повремени музејски изложби.

(2) Музејските изложби можат да бидат: тематски, студиски, ретроспективни, самостојни, групни, дидактички, информативни, камерни, подвижни и други и се реализираат во соодветно обезбеден простор.

(3) Музејските предмети се достапни на јавноста и преку музејски поставки на отворено, како што се: етномузеите, екомuzeите, поставките на локалитетите “in situ” и археолошките паркови.

(4) Националните и локалните музеи организираат меѓународни изложби за презентација на македонското културно и природно наследство во странство.

Член 16

(1) Организирањето на изложбите, музеите го реализираат најмалку преку две фази на планови и тоа идеен план и изведбен план.

(2) За секоја изложба се подготвува каталог, плакат и покана.

(3) Достапноста на музејските фондови, покрај преку организирање на изложби се реализира и преку други едукативни, образовни, научни и други форми.

Член 17

(1) Музеите обезбедуваат најмалку 40 часа неделна достапност на изложбите за јавност.

(2) За јавноста се обезбедува увид во музејскиот материјал кој не е изложен, најмалку шест часа неделно во работното време на музејот, со однапред обезбеден договор.

(3) Информациите за достапност се истакнуваат на видно место во музејот.

VI. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 18

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 31-3256/2
5 јуни 2006 година
Скопје

Министер за култура,
Благој Стефановски, с.р.